

ČESKO **PROTI** CHUDOBE

STRATEGIE KAMPAŇE ČESKO PROTI CHUDOBE PRO ROK 2015

Stav ke dni: 28.5.2015

action/2015

EVROPSKÝ ROK ROZVOJE 2015

Náš svět, naše důstojnost, naše budoucnost

OBSAH

1. KAMPAŇ ČESKO PROTI CHUDOBĚ	3
1.1 Kdo jsme.....	3
1.2 O co usilujeme (naše vize): zájem o řešení extrémní chudoby jako integrální součást priorit české společnosti	3
1.3 Komu je kampaň určena a jaké informace/argumenty nabízí.....	4
1.4 Kontext, ve kterém se pohybujeme	4
1.5 Témata a cíle pro rok 2015	6
2. DNY PROTI CHUDOBĚ 2015.....	12
2.1 O co se jedná	12
2.2 Cíle	12
2.3 Termíny v roce 2015.....	12
2.4 Podpora ze strany koordinačního týmu kampaně.....	12
2.4.1 <i>Přehled tištěných materiálů</i>	13
2.4.2 <i>Tematické výstavy k zapůjčení</i>	16
2.4.3 <i>Interaktivní dílny pro školy</i>	21
2.4.4 <i>Filmy k promítání</i>	24
2.4.5 <i>Lektoři pro veřejné diskuse</i>	29
3. MANUÁL DNŮ PROTI CHUDOBĚ.....	31
3.1 Příprava.....	31
3.1.1 <i>Informace – nezbytné vybavení regionálního koordinátora</i>	31
3.1.2 <i>Medializace – aby se o nás vědělo</i>	32
3.1.3 <i>Týmová práce – na co je třeba myslet</i>	32
3.2 Průběh Dnů proti chudobě.....	33
3.2.1 <i>Komunikační strategie</i>	33
3.2.2 <i>Scénář Dnů proti chudobě</i>	33
3.2.3 <i>Společný jmenovatel – message – aktivity?</i>	33
3.2.4 <i>Možné podoby Dnů proti chudobě</i>	33
3.3 Komunikace a dokumentace.....	34
3.4 Doporučení a zkušenosti z minulých ročníků.....	34
3.5 Základní kontakty	35
4. KALENDÁŘ AKCÍ.....	36

1. KAMPAŇ ČESKO PROTI CHUDOBĚ

1.1 Kdo jsme

Kampaň Česko proti chudobě (www.ceskoprotichudobe.cz) existuje od roku 2005. Organizační jádro tvoří dnes dvanáct organizací, její aktivity a požadavky dnes podporuje 60 neziskových organizací a platform napříč obory. Kampaň zasáhla a zasahuje stále další města, obce, skupiny a jednotlivce, můžeme dnes říci, že je to více jak 1180 měst a obcí. V uplynulém roce organizace sdružené v kampani ve spolupráci s regionálními spolupracovníky zorganizovaly desítky akcí v průběhu celého roku, v rámci Dnů proti chudobě proběhlo více než 60 akcí po celé České republice, akcemi i medializací byly osloveny desetitisíce lidí. Základ financování kampaně tvoří dotace z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR – České rozvojové agentury. Řada aktivit nicméně probíhá díky iniciativě a zápalu desítek dobrovolníků po celé České republice, bez jejichž píle a podpory by kampaň existovala v nesrovnatelně menším rozsahu.

Česko proti chudobě je rovněž členem neformální globální sítě, **Global Call to Action Against Poverty – GCAP** (Globální výzva k akci proti chudobě, www.whiteband.org), která propojuje podobné nevládní koalice a projekty zaměřené na zvyšování povědomí o příčinách a řešení chudoby v zemích po celém světě. Tato neformální síť pravidelně organizuje koordinované akce/happeningy upozorňující na problém extrémní chudoby (např. Stand up Against Poverty – Postavme se chudobě). Od r.2013 do r.2016 navíc spolupracujeme s projektem EK „European Networking on achieving MDGs for socially excluded people despite global food crisis and climate change“, jehož lídrem je GCAP Global Fund, Holandsko.

1.2 O co usilujeme (naše vize): zájem o řešení extrémní chudoby jako integrální součást priorit české společnosti

Od roku 2005 tvoří hlavní agendu kampaně Česko proti chudobě **osm Rozvojových cílů tisíciletí**. Těchto osm cílů, které byly schváleny představiteli 189 členských států (včetně České republiky) na zasedání Valného shromáždění OSN v roce 2000, představuje globální strategii odstranění extrémní chudoby ve světě. Cílem je snížit počet lidí žijících v extrémní chudobě na polovinu do roku 2015.

Naše primární pozornost se tedy upírá na **osudy lidí, žijících v extrémních podmínkách tisíce kilometrů od našich hranic**. Znakem bohatých a vyspělých společností, mezi něž česká společnost jednoznačně patří¹, je schopnost postarat se nejen o „své chudé“, ale rovněž **pomáhat tam, kde je situace mnohem horší**. Nezpochybňujeme tím skutečnost, že i v České republice, obzvláště dnes, žijí lidé v obtížné sociální situaci. Podoba chudoby u nás se však diametrálně liší od podoby chudoby v nejméně rozvinutých částech světa. Naopak v době, kdy se i ve vyspělých zemích začíná zvyšovat počet chudých obyvatel, je diskuse o jejích příčinách a řešeních potřebnější nežli dříve, neboť zdůrazňuje **význam a potřebnost sociálního systému**, solidarity a společenské soudržnosti.

---

¹ V nejnovějším žebříčku, vypracovaným NNO Social Progress Imperative a společností Deloitte, měřícím index společenského rozvoje, který sleduje nejen ekonomický, ale i sociální rozvoj a úroveň životního prostředí, se ČR umístila mezi 133 zeměmi světa na 22. místě. Zdroj: E Porter, M., Stern, S. a Green, M.: Social Progress Index 2015. Executive summary (<http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/About-Deloitte/gx-cr-social-progress-index-executive-summary-2015.pdf>)

V globalizovaném světě ovlivňuje vývoj každé země nejen její vnitřní potenciál, ale rovněž (globální) prostředí, v němž se tento rozvoj odehrává. Žádná země nezůstává **ušetřena dopadů spojených s globálními problémy**, mezi něž extrémní chudoba bezesporu patří. Zájem české společnosti o globální rozvoj by proto měl patřit mezi její strategické priority.

Naší snahou je proto **informovat** českou veřejnost nejen o existenci rozvojových cílů a stavu jejich (ne)plnění, ale i o obecnějších příčinách a podobách extrémní chudoby ve světě. Dále též o **odpovědnosti**, která z této situace vyplývá jak pro představitele České republiky, tak pro nás, její obyvatele. Snažíme se ukazovat pozitivní způsoby, jak lze přispět ke snížení chudoby ve světě, na různých úrovních: od té oficiální (skrze zahraniční rozvojovou spolupráci ČR), přes práci českých neziskových organizací až po individuální zapojení aktivních občanů.

Lidé zapojení v kampani Česko proti chudobě věří, že čím více bude o těchto problémech veřejnost **vědět a diskutovat**, tím větší bude její podpora různých nevládních i vládních aktivit, které se snaží situaci nejchudších obyvatel světa alespoň trochu zlepšit.

Naším **hlavním cílem** je zvyšovat zájem a povědomí české veřejnosti o situaci v nejchudších částech světa, vysvětlovat příčiny této situace a možné souvislosti s Českou republikou a pomocí pozitivních příkladů motivovat české občany k větší podpoře či aktivnímu zapojení do projektů, které souvisí s tématem chudoby a globálního rozvoje. **Usilujeme tak o to, aby se zájem o řešení extrémní chudoby ve světě postupně stal jednou z priorit české společnosti.**

1.3 Komu je kampaň určena a jaké informace/argumenty nabízí

Česko proti chudobě cílí na širokou českou veřejnost. Vzhledem k pestrosti organizací zapojených či spolupracujících s kampaní, dokážeme oslovit rozmanité cílové skupiny (od studentů až po seniory) ve všech regionech České republiky.

Aktivity a materiály kampaně jsou zaměřeny na dvě hlavní oblasti: (1) **PROČ** existuje chudoba (jaké jsou její příčiny, projevy a dopady v různých částech světa) a proč má Česká republika a její občané pomáhat chudým komunitám ve vzdálených zemích. Kromě toho chceme rovněž ukazovat a vysvětlovat (2) **JAK** může Česká republika (skrze rozvojovou spolupráci, ale i další angažmá na mezinárodním poli) i její občané (např. zodpovědnější spotřebou, aktivním občanstvím, zapojením či podporou) přímo či nepřímo zlepšovat situaci lidí v nejchudších státech světa. Ukazujeme práci a úspěchy českých rozvojových organizací, seznamujeme s projekty, aktivitami a činnostmi, do nichž se může zapojit takřka každý.

Ovlivňování konkrétních politik a politiků však není naším primárním úkolem. Tuto roli plní zejména České fórum pro rozvojovou spolupráci (FoRS), platforma sdružující organizace činné v rozvojové a humanitární oblasti. Přesto vedeme diskusi i s představiteli české vlády, členy Parlamentu a politických stran napříč stranickým spektrem nejen o závazcích České republiky, ale rovněž o významu a poslání rozvojové spolupráce.

1.4 Kontext, ve kterém se pohybuje

Nacházíme se v roce 2015, tedy v posledním roce období stanoveného pro naplnění osmi Rozvojových cílů tisíciletí. I přes pozitivní výsledky v některých sektorech a zemích je více méně zřejmé, že se tyto cíle zcela splnit nepodaří.

Výstižně zhodnotil situaci naplňování Rozvojových cílů tisíciletí generální tajemník OSN Pan Ki-mun dne 4.4.2014 ve své přednášce na UK při jeho návštěvě České republiky:

„Dosáhli jsme významného zlepšení. Chudoba ve světě se snížila na polovinu. Do škol chodí více dětí. Ale ještě stále máme před sebou dlouhou cestu. Hladem trpí téměř miliarda lidí. Nemoci, jimž lze předcházet, zabíjejí každý den desetitisíce dětí. Ženy stále nejsou v odpovídající míře zastoupeny ve vládách a parlamentech. Růst globální teploty ohrožuje budoucnost naší planety.“

Již mnoho měsíců probíhají desítky jednání o tom, jak by měl vypadat **rámec pro globální rozvojovou spolupráci po roce 2015** a jakou roli v něm budou hrát vlády, neziskové organizace a soukromý sektor.

Svět se dnes nachází ve zcela jiné situaci než v roce 2000, kdy byly Rozvojové cíle schváleny v rámci Miléniové deklarace. Rozvojový model globálního Severu, který byl, i přes existující kritiku, donedávna většinou politiků, odborníků i společnosti ve vyspělých zemích považován za vzor, je v důsledku finanční, ekonomické a následně dluhové krize, jejíž epicentrum se nachází právě ve vyspělých zemích, zpochybněn. Podstatná část občanské společnosti považuje za jednu z příčin krize ekonomické politiky svých vlád a **hledá nový model růstu** (či nerůstu), který by byl spravedlivější a ve větší míře by respektoval planetární limity. Tato potřeba se projevuje rovněž v rozvojovém kontextu, kde rostoucí střední třída nových mocností globálního Jihu napodobuje starý model západní spotřeby s jeho sociálními i ekologickými dopady, ale zatím nepřebírá adekvátní podíl na řešení globálních problémů.

Na jedné straně tak stojí stále velmi **bohaté a vyspělé státy**, jejichž ekonomiky jsou nicméně předlužené, které se svým způsobem ocitly na hranici vlastního rozvojového modelu (některé úvahy hovoří o tom, že tento model selhal), jenž je potřeba reformovat (či nahradit), což vyžaduje značné vnitřní kapacity (finanční, lidské i institucionální). Na druhé straně stojí **skupina rychle se rozvíjejících zemí**, jejichž rozvoj je nicméně založen na „starém modelu globálního Severu“, který v sobě skrývá stejné „pasti“ jako v případě bohatých států. Nový globální rozvojový rámec tak vzniká v atmosféře stagnace (či úpadku) bohatých zemí a relativně silné expanzi méně rozvinutých zemí, která však obsahuje řadu limitů (environmentálních, sociálních, geopolitických atd.).

Za dodatečnými závazky a podmíněností další pomoci tak mnohé rozvojové země (i nevládní organizace) cítí **nebezpečí možného skrytého protekcionismu a podpory partikulárních ekonomických zájmů**, potenciálního nárůstu závislosti při přechodu na zelenou ekonomiku, další financierizace a komodifikace přírodních zdrojů a nebezpečí z opětovné ztráty prostoru pro autonomní politiku. Bohaté země na druhé straně požadují pod tlakem vlastních vysychajících zdrojů, stagnujícího růstu a sociálních problémů **větší míru odpovědnosti ze strany rychle rostoucích ekonomik** za globální problémy.

Dnešní shoda většiny aktérů kolem potřeby jediného a **společného rámce pro globální udržitelný rozvoj**, který definuje společné (tedy sociální i environmentální) cíle, ale ponechává prostor pro různé cesty a různou míru jejich naplnění v závislosti na odlišných národních podmínkách, je velmi významným krokem k budoucímu vývoji.

Jedním z cílů kampaně je přenášet tuto diskusi i do českého prostředí a kultivovat zde diskusi o tom, jak by měl nový rozvojový rámec vypadat a jakou roli by v něm Česká republika - rozvojové organizace, firmy i občanská společnost - měla hrát.

Dnes máme k dispozici návrh dokumentu rozvojové agendy po roce 2015 - udržitelné rozvojové cíle (SDGS), který by měl být schválen Valným shromážděním OSN v září letošního roku.

Evropská komise reagovala na společnou iniciativu občanské společnosti a Evropského hospodářského a sociálního výboru a vyhlásila rok 2015 **Evropským rokem rozvoje**. Reagovala tedy na skutečnost, že rok 2015 bude pro rozvojovou tematiku důležitým rokem: je to poslední rok, ve kterém lze dosáhnout společně dohodnutých Rozvojových cílů tisíciletí, a zároveň rok, během kterého bude třeba učinit rozhodnutí týkající se rámce, který tyto cíle v budoucnosti nahradí.

Cílem Evropského roku rozvoje 2015 (EYD2015) je informovat občany EU o rozvojové spolupráci EU a jejich členských zemí, přičemž je třeba zdůraznit, čeho může EU jako největší dárcce pomoci na světě (60 % EU a její členské země) dosáhnout již dnes a jak by mohla učinit ještě více, pokud její orgány a členské země spojí své síly. EYD2015 se snaží podnítit aktivní zájem evropských občanů o rozvojovou spolupráci, posílit smysl pro odpovědnost a poskytnout příležitost k účasti na vytváření a provádění politik v této oblasti. Cíle EYD2015 plně vystihuje i jeho motto „Náš svět, naše důstojnost, naše budoucnost“.

1.5 Témata a cíle pro rok 2015

Témata kampaně (viz následující část) vycházejí zejména z expertízy a zkušeností jejích členů. Zároveň jde o témata, která jsou **české veřejnosti blízká a srozumitelná** a mohou tak dobře ilustrovat některé souvislosti s rozvojovou agendou, které nemusejí být na první pohled zřejmé.

Smyslem není pouze zdůrazňovat význam rozvojové spolupráce jako takové, ale ukázat, jaký vliv na rozvoj chudých zemí mohou mít **pravidla (politiky)**, na jejichž definování se Česká republika podílí, nebo „jen“ naše vlastní (spotřebitelské) **chování**.

V souvislosti s probíhající diskusí o budoucí podobě globálního rozvojového rámce se do centra kampaně dostává **téma udržitelnosti** (posun od development goals – rozvojových cílů - k sustainable development goals – udržitelným rozvojovým cílům) v jeho rozličných dimenzích (tedy nejen environmentální ale též ekonomické, sociální atd.). Naší snahou je rovněž zdůraznit **vazby mezi globální a českou úrovní** a zdůraznit tak skutečnost, že zdánlivě vzdálené problémy ovlivňují život v České republice a je proto v našem zájmu se o ně zajímat.

I. HLAVNÍ TÉMA:

Od rozvojových cílů k dlouhodobě udržitelnému rozvoji

V rámci tohoto tématu chceme sledovat hned několik linií:

1. **Nový pohled na rozvoj:** jak vyplývá z širšího kontextu, svět se rychle mění a s ním se mění i pohled na rozvoj a rozvojovou spolupráci. Řada problémů, které byly dříve spojovány s rozvojovými zeměmi, se dnes týká i bohatých států. Rychlý ekonomický růst některých chudších zemí může vytvářet dojem, že chudé komunity „globálního Jihu“ už naši asistenci nepotřebují. Tato situace tak vyvolává nutnost nových argumentů, co je/má být smyslem rozvojové spolupráce a jakou roli mohou/mají plnit bohaté státy. V této souvislosti se proto zaměříme primárně na **argumentaci a vysvětlování, proč má česká zahraniční rozvojová spolupráce smysl, co přináší chudým komunitám na Jihu a co znamená pro Českou republiku a společnost.**

- 2. Společné alternativy:** nová situace neotvírá jen otázky ohledně podoby rozvojové spolupráce, ale dává prostor i obecnějším diskusím o alternativách k současnému ekonomickému / růstovému / rozvojovém modelu, který by byl inkluzivnější (vedl by ke snížení chudoby a nerovností), respektoval životní prostředí, zohledňoval více neekonomické hodnoty (např. spokojenost, sociální vazby apod.), vedl spíše ke kooperaci než ke konkurenci mezi státy i uvnitř společnosti. Jde o klíčovou debatu, která propojuje otázku rozvoje chudých, rychle rostoucích i bohatých zemí, jenž tvoří jádro současných diskusí o podobě rozvojových cílů po roce 2015. V tomto kontextu se proto **zaměřujeme na představení témat a konceptů jako například lokalizace ekonomiky, debata o „nerůstu“, alternativních ukazatelích (např. Index lidského rozvoje (HDI), Index společenského rozvoje vs. hrubý domácí produkt apod.).**
- 3. Role různých aktérů, vč. nevládních neziskových organizací v rozvoji:** otázky kolem budoucí podoby rozvojových cílů po roce 2015 se týkají rovněž role a způsobu zapojení soukromého sektoru do rozvojové spolupráce, míry zodpovědnosti a kapacit národních vlád a mezinárodních organizací a taky role občanské společnosti a nevládních neziskových organizací. V tomto směru se zaměřujeme především na **diskusi o roli nevládních neziskových organizací ze „Severu“ v rozvoji**. I když může jít o potenciálně kontroverzní debatu, považujeme ji za důležitou součást diskuse o budoucí rozvojové politice a jejích aktérech.

Cíle

- **Udržet zájem a podporu ZRS ze strany české veřejnosti** a naopak využít nové situace k tomu, že si bude česká společnost více vědoma provázanosti globálních / rozvojových souvislostí s životem v ČR a bude se více zajímat a podporovat českou ZRS.
- Rozšiřovat **diskusi o alternativních koncepcích rozvoje/pokroku/růstu**, které reagují jak na problémy globálního charakteru (chudoba, nerovnosti, znečištění, nezaměstnanost atd.), tak na problémy, které známe i v ČR.
- Podporovat (interní) diskusi o **roli neziskových organizací v rozvoji** a o možnostech jejich spolupráce s dalšími aktéry (zejména ze soukromého sektoru).

Hlavní akce pro veřejnost v roce 2015

- Informační kampaň k EYD2015, leden – prosinec 2015
- Dny proti chudobě, září - prosinec 2015

II. DÍLČÍ TÉMATA:

V rámci „hlavního tématu“ se zaměřujeme spíše na rámcové otázky přibližující význam, politický kontext, roli neziskových organizací a dalších aktérů v rozvoji.

V rámci pěti dílčích témat, která do velké míry odrážejí hlavní rozvojové výzvy definované ve zprávě OSN, chceme ukázat, že zlepšení situace chudých komunit v rozvojových zemích neovlivňuje pouze objem peněz, které jim bohaté vlády „pošlou“, ale souvisí s celou řadou oblastí, u nichž nemusí být rozvojový rozměr na první pohled zřejmý. V globalizovaném světě má velká část našeho **rozhodování a chování v každodenním životě jistou „rozvojovou dimenzi“** (např. co nakupujeme, nakolik plytváme potravinami či energií či vodou apod.). Právě prostřednictvím konkrétních příkladů chceme otevřít prostor pro diskusi o tom, jak naše chování (chování spotřebitelů zboží i služeb, občanů,

zaměstnavatelů, zaměstnanců atd.) může přispívat či bránit férovějšímu, čistšímu a udržitelnějšímu rozvoji globálního Jihu.

Zlepšení v oblasti odpovědnosti firem, pracovního trhu, hospodaření s energiemi nebo třeba zamezení daňovým únikům navíc nemá pozitivní efekt jen na chudé komunity v rozvojových zemích, ale může mít **pozitivní dopad i na život obyvatel v České republice.**

Naším cílem tedy je ukázat skrze dílčí témata, že lepší povědomí o rozvojových / globálních souvislostech našeho rozhodování a chování, stejně jako větší zájem o řešení globálních problémů je v našem vlastním zájmu.

1. Odpovědnost firem a důstojná práce

Garant tématu: NaZemi

Velká část zboží, které si kupujeme, je vyráběna v zemích globálního Jihu. Firmy přesouvají svoji výrobu do těchto oblastí (především do zemí jihovýchodní Asie, Latinské Ameriky a Afriky). Hlavním důvodem jsou především nízké náklady na výrobu a velmi levná pracovní síla. Většina evropských firem již žádné továrny nevládní. Jedná se tedy spíše o obchodní firmy, které odebírají zboží od dodavatelských továren nebo zprostředkovatelů a dále jej prodávají. Tento trend pak umožňuje firmám vyhýbat se odpovědnosti za podmínky výroby zboží. Toto se týká nejen prestižních zahraničních značek, ale i řady českých firem. Podmínky výroby zboží jsou pak mnohdy velice vzdálené představám o odpovědném podnikání.

Nejčastější problémy zaměstnanců dodavatelských továren:

- nízké mzdy nepokrývající ani základní životní potřeby,
- extrémně dlouhá pracovní doba, až 16 hodin denně 7 dní v týdnu,
- diskriminace a sexuální zneužívání
- fyzický a psychický nátlak,
- nedodržování bezpečnosti práce,
- nucená práce,
- potlačování odborů,
- podvody při auditech a kontrolách.

I když se většina velkých i některé menší firmy věnují problematice CSR (Corporate Social Responsibility – Společenská odpovědnost firem), právě oblast dodavatelských řetězců bývá opomíjena. Firmy především díky tlaku spotřebitelů a kampaním nevládních organizací již několik let zveřejňují tzv. CSR reporty (zprávy udržitelnosti apod.), které popisují vývoj v oblasti jejich odpovědnosti. Ty ale bývají zpochybňovány nezávislými organizacemi, které dlouhodobě monitorují pracovní podmínky v rozvojových zemích. Podle nich jsou řešeny spíše jiné oblasti CSR, např. zdravotně nezávadné výrobky, dopad činnosti firmy na životní prostředí či podpora místních aktivit formou filantropie.

V České republice bývá právě firemní filantropie ztotožňována s firemní odpovědností. „V České republice se míra společenské odpovědnosti firmy hodnotí na základě objemu vynaložených částek, nikoliv podle dopadu na samotnou společnost,“ popsala převažující pohled na CSR Lucie Kuldová².

---

² Lucie Kuldová (2010): Společenská odpovědnost firem – etické podnikání a sociální odpovědnost v praxi

I přes přetrvávající kritiku je ale nutné podotknout, že řadu dílčích problémů se daří postupně řešit a role velkých firem je v kontextu zlepšení pracovních podmínek naprosto klíčová.

Existují osvědčené způsoby, kterými mohou firmy zaručit, že při výrobě jejich zboží nedocházelo k porušování lidských práv. Tyto postupy jsou uplatnitelné jak pro menší výrobce, tak i pro velké značky. Právě ty mají příležitost ovlivňovat podmínky, za nichž se zboží vyrábí a obchoduje.

Konkrétní kroky, které by měly firmy učinit:

- přijmout závazný etický kodex,
- provádět nezávislé a nehlášené sociální audity,
- zapojit se do nezávislé vícestranné iniciativy,
- podpořit svobodu sdružování a právo na kolektivní vyjednávání dělníků,
- dlouhodobě spolupracovat a podporovat subdodavatelské továrny.

Na jedné straně je tedy cílem, aby značkové firmy, jejichž dodavatelé pocházejí z rozvojových zemí, zaručily pěstitelům či zaměstnancům ve výrobě **důstojné životní a pracovní podmínky** a převzaly tak za svůj dodavatelský řetězec zodpovědnost. Na druhé straně je také cílem přesvědčit české maloobchodní řetězce (především supermarkety a hypermarkety), aby odpovědně nakupujícímu spotřebiteli **nabídlly dostatečný sortiment** odpovídajícího zboží.

Hlavní akce v roce 2015:

- Férová snídaně NaZemi, 9.5.2015
- mediální práce k významným dnům vč. aktivit zaměřených na veřejnost – Den důstojné práce 7.10.2015, Den lidských práv 10.12.2015
- říjen – „Peoples Meeting“ setkání veřejnosti s politickými představiteli (MEPs) k tématu „Evropský rok rozvoje“ a podmínkám v dodavatelských řetězcích
- Výstava na stromech NaZemi – 3.-10.10., happening v různých městech ČR během Týdne důstojné práce

2. Potravinová bezpečnost

Garant tématu: Glopolis

Odstraňování hladu a zajišťování potravinové bezpečnosti (přístupu k dostatečnému množství potravin) zůstává i nadále jedním z hlavních bodů mezinárodní rozvojové agendy. Přestože se podle odhadů Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) v posledních dvou letech počet podvyživených lidí lehce snížil a dnes hladoví zhruba každý osmý obyvatel planety, je to stále nepřijatelně vysoké číslo. Navíc Afrika a Blízký východ tento trend nesdílejí a čísla naopak ukazují, že se situace na africkém kontinentě zhoršuje. Ve stejnou chvíli jsou však zveřejňována šokující čísla o množství vyhozených potravin v rozvinutém světě, což jen dokazuje, že hlad není způsoben nedostatkem potravin.

Ačkoliv se konzumace potravin v České republice a problémy s potravinovou bezpečností v méně rozvinutém světě nedávají moc často do přímé souvislosti, naše spotřeba jídla může zásadně prohlubovat hlad a chudobu na druhém konci světa. Výroba některých potravin přímo způsobuje ničení životního prostředí (palmový olej) nebo nutí farmáře orientovat se na vývozní plodiny místo základních potravin (káva, květiny). Transport potravin zase prohlubuje problémy spojené se změnou

klimatu a obrovské plýtvání přírodními zdroji představují také tuny potravinového odpadu, který končí v koších každé domácnosti.

Doporučení, která prosazujeme:

- Zajímejte se o původ a složení potravin a dalších výrobků, které denně používáte. Vaše rozhodnutí mezi regály supermarketu je skutečně velmi důležité.
- Neplývejte zbytečně jídlem – dobré plánování před nákupem a správné skladování nejen zmenší vaši uhlíkovou stopu, ale také ušetří peníze.
- Snižte svoji spotřebu masa – celosvětová produkce masa vypouští do ovzduší více CO², než celý dopravní sektor, a spotřebuje obrovské množství vody!

Hlavní akce v roce 2015, kterých se můžete zúčastnit:

- Dokumentární festival Země na Talíři – Alimenterre ke příležitosti Světového dne potravin
- Ozvěny festivalu Země na Talíři – Alimenterre v regionech po celý rok
- Soutěž fotografií s následnou výstavou k příležitosti Světového dne potravin o evropské vizi jídla.

3. Daňové ráje

Garant tématu: EDUCON ve spolupráci s Glopolis

Podle odhadů odplyne v důsledku rozličných pololegálních či přímo nelegálních daňových úprav z rozvojových zemí **až 1000 miliard amerických dolarů ročně** (zdroj: *Global Financial Integrity reports*). Tento objem představuje téměř desetinásobek toho, co světové společenství věnuje na pomoc méně rozvinutým zemím a komunitám v podobě oficiální rozvojové spolupráce. Únik kapitálu z rozvojových zemí je tak jedním z příkladů nesoudržnosti politických cílů bohatších států, které se na jedné straně snaží podporovat rozvoj v chudých zemích, na druhé straně vědomě či nevědomě tolerují obrovské finanční úniky. Přitom **rozvoj založený na domácích zdrojích představuje předvídatelnější, nezávislejší a udržitelnější způsob**, nežli skrze dotace od různých mezinárodních institucí či států.

Evropští politici se často tváří, že za tuto situaci mohou představitelé daňových a právních rájů. To je však velmi chatrná výmluva. Z celé řady důvodů, zmiňme dva nejvýznamnější: zaprvé, **evropské firmy patří k výrazným uživatelům finančního a právního „bezpečí“ těchto jurisdikcí** (padesát největších evropských firem vlastní v daňových rájích přes 4700 dceřiných společností). Zadruhé, řada problematických teritorií spadá **pod správu členských států EU** (např. Britské Panenské ostrovy, Kajmanské ostrovy, Jersey či Ostrov Man, které patří k nejvytíženějším daňovým rájům, jsou závislá území Spojeného království).

Stejně jako v mnoha jiných případech ovlivňujících negativně chudobu v rozvojových zemích i daňové ráje se týkají také nás. **Podle expertních propočtů uniká z České republiky ročně na 140 miliard korun, které nejsou zdaněny**. Stát tím ovšem nepřichází jen o daně, ale také o finance, které kdyby nezmizely na anonymních kontech v zahraničí, mohly multiplikovat další produkci či služby. Kromě ochuzení státu a jeho obyvatel mohou tyto peníze z daňových rájů být také zdrojem korupce. Proto je řešení daňových rájů nejen otázkou solidarity, ale také udržitelnosti našeho vlastního státního rozpočtu.

Co prosazujeme:

Přítom řešení není příliš složité. Pro začátek by stačilo, pokud by nadnárodní korporace musely přiznávat výsledky hospodaření zvláště v každé zemi, v níž působí (dosud tyto údaje vykazují za celou organizaci), a aby daňové ráje zpřístupňovaly informace o svých klientech zahraničním daňovým úřadům.

V rámci kampaně Česko proti chudobě se snažíme především seznamovat českou veřejnost s fenoménem daňových úniků, způsoby, jak k nim dochází, mapovat zapojení firem působících na území ČR do těchto aktivit a působení ČR při jednáních o zpřísnění kontroly a dohledu nad daňovými ráji.

4. Gender

Garant tématu: Gender Studies

Vymýcení chudoby celých rodin i generací potomků je nemožné, pokud se nezaměříme na specifickou situaci žen a dívek. Chudoba není stejná pro muže a ženy. Z cca 1,2 miliardy lidí, žijících celosvětově v chudobě, více než dvě třetiny jsou ženy a dívky. Jejich chudoba je přímým důsledkem jejich znevýhodnění, především nerovnosti v přístupu ke zdrojům a příležitostem, rozhodovacím procesům, vzdělávání, vlastnictví půdy, možnosti dědictví atd. Ženy a dívky navíc vykonávají množství neplacené a reprodukční práce v domácnosti, v oblasti péče o rodinu, atd. Velké množství žen na Jihu pracuje v zemědělství. Jejich živobytí je tedy také ohroženo klimatickými změnami, suchem, povodněmi aj.

Velkým globálním problémem je násilí na ženách vč. nucené prostituce, dětské prostituce. Ženy často nemají kontrolu a možnost rozhodovat o vlastním těle a zdraví. Přístup žen ke zdravotní péči (nejen) při těhotenství a porodu bývá problematický.

Mnoho textilu a obuvi v našich obchodech je vyrobeno ženami a dívkami v rozvojových zemích (Čína, Indie, Vietnam, Bangladéš, Kambodža aj.), mnohdy za vykořisťovatelských pracovních podmínek. Mezi nejčastější problémy patří práce přesčas (často sedm dní v týdnu, 14-15 hodin denně po několik měsíců), podprůměrné mzdy nebo i nucená práce v podobě zadržování mzdy v zájmu splácení dluhu u chudých dívek. Dále nedostatečná ochrana zdraví při práci s chemikáliemi – to ohrožuje mj. těhotné ženy, které jsou nejzranitelnější skupinou i z hlediska diskriminace.

Někteří světoví výrobci značkových oděvů, obuvi, včetně sportovních, se zavázali k nějaké formě zodpovědnosti (otázkou zůstává, jaký reálný rozsah mají tyto závazky v praxi). Např. firmy Adidas, Nike, Puma, atd. se připojily k Fair Labour Association, což je mezinárodní asociace, která se snaží přimět firmy k přijetí mezinárodně uznávaných standardů práce, a zavázaly se plnit její program. (<http://www.fairlabor.org/affiliates/participating-companies>)

Opravdu „férové“ oblečení je možné si vyhledat například zde: <http://www.ferovamoda.cz/>

Textil se značkou EarthPositive™ je vyráběn za přísně dodržovaných etických pracovních podmínek. Bio kolekci vždy v rámci své nabídky přináší H&M, Zara, C&A, Marks&Spencer. Marks&Spencer nabízí dokonce i fairtradovou kolekci. <http://www.educon.cz/?id=78-recyklujte-modu>

Je také možné nakupovat lokálně vyrobený textil, v ČR stále ještě působí výrobci, např. Jitex, Moira atd. A stále platí udržitelné „reuse, recycle“, tedy nevyhazovat oblečení, vyměňovat, prodávat dále, nakupovat v second handech atd.

2. DNY PROTI CHUDOBĚ 2015

2.1 O co se jedná

Dny proti chudobě představují každoroční vrchol kampaně ČpCH.

Neziskové organizace zapojené v kampani Česko proti chudobě nemají možnost zajistit akce ve všech regionech a městech ČR a proto je nezastupitelná role dobrovolníků a sympatizantů, kteří ve svém městě či obci uspořádají nějakou aktivitu vztahující se ke kampani. Právě oni zajišťují většinu z desítek akcí každý rok. Může jít o jednotlivce, stejně jako skupiny spolužáků, kamarády ze zájmových organizací, lokální NNO apod. Koordinační tým kampaně se soustřeďuje na poskytování pomoci dobrovolníkům a sympatizantům při akcích v regionech.

2.2 Cíle

- zvýšit povědomí o kampani (obsahu, cílech, možnostech zapojení a podpory)
- získat zájem a podporu veřejnosti v souvislosti s MDGs obecně a vysvětlit, proč je důležité, aby ČR pomáhala
- přitáhnout pozornost médií
- připomenout politikům jejich odpovědnost za závazky ČR

2.3 Termíny v roce 2015

Letošní Dny proti chudobě zahájíme tradičně 1. září s tím, že budeme směřovat naše akce v rámci „podzimních týdnů pro rozvoj“ k dvěma významným termínům. Prvním bude **7. říjen**, což je Světový den za důstojnou práci a druhým **17. říjen**, což je Mezinárodní den za odstranění chudoby. Větší počet akcí ve stejný čas je mediálně zajímavější, což zvyšuje možnost přitáhnout k akcím větší pozornost. Pokud vám nevyhovuje ani jeden z termínů, zůstává, že můžete akce Dnů zorganizovat kterýkoli den od 1. září, v říjnu i v listopadu, příp. až k **10.12., kdy je Mezinárodní den lidských práv.**

2.4 Podpora ze strany koordinačního týmu kampaně

Dny proti chudobě jsou především o rozšiřování informací o tématech kampaně. K tomuto účelu jsou k dispozici různé materiály (od velmi stručných až po relativně detailní). Nemusíte se však omezit pouze na „rozdávání letáčků“. Organizace sdružené v kampani mají též různé tematické výstavy, či filmy. Pokud to vaše kapacity dovolí, můžete zkusit zorganizovat malou výstavu, promítání anebo veřejnou diskusi. Rozhovor s konkrétními lidmi je vždy lepší než „potištěný papír“. Níže naleznete vybrané publikace, které budete mít pro Dny k dispozici (kompletní seznam budete mít rovněž k dispozici, většinu z nich najdete i na stránkách www.ceskoprotichudobe.cz v sekci ke stažení), výstavy, interaktivní dílny (vhodné především pro školy), filmy i „řečníky“, kteří mohou přijet na vámi organizovanou akci a podělit se o své zkušenosti a znalosti.

2.4.1 Přehled tištěných materiálů

PROPAGAČNÍ A „PR“ MATERIÁLY	
PRIMÁRNÍ CÍL	Propagovat logo kampaně, dostávat jej do povědomí.
VYUŽITÍ	Určené k rozdávání všem
CO SEM PATŘÍ	<ul style="list-style-type: none"> • bílé pásky • skládačka Česko proti chudobě • pravítko Rozvojové cíle tisíciletí • magnetky • leták k EYD2015

INFORMAČNÍ MATERIÁLY OBEČNÉ	
PRIMÁRNÍ CÍL	Poskytnout základní údaje a informace o kampani a o jejím obsahu.
VYUŽITÍ	Určené těm, kteří projeví zájem o stručné či podrobnější informace.
CO SEM PATŘÍ	<ul style="list-style-type: none"> • brožura Od nenaplněných plánů k novým cílům • MDGs – brožura eseje • Vše co jste chtěli vědět o Spojených národech • Vše o OSN – Historie, struktura, financování • Vše o OSN – Systém organizace • Vše o OSN - Ochrana lidských práv • Vše o OSN - Mír a bezpečnost • Charta OSN • Všeobecná deklarace lidských práv • informace na webové adrese www.ceskoprotichudobe.cz

INFORMAČNÍ MATERIÁLY KE SPECIFICKÝM TÉMATŮM	
PRIMÁRNÍ CÍL	Poskytnout základní údaje a informace o kampani a o jejím obsahu.
VYUŽITÍ	Určené těm, kteří projeví zájem o informace ke specifickým tématům.
CO SEM PATŘÍ	ODPOVĚDNOST FIREM <ul style="list-style-type: none"> • brožura Toto je leták o fair trade • brožura Toto je leták o pracovních podmínkách v oděvním průmyslu • brožura Čtyři kroky k odpovědnosti

	<ul style="list-style-type: none"> • plakát – udržitelná výroba počítačů • brožura Pod tlakem - velká (produkce IT ve střední a vých. Evropě) • Jak globálně vzdělávat. Katalog materiálů <p>PRÁVO NA POTRAVINY</p> <ul style="list-style-type: none"> • brožura Jak naše talíře otáčí světem • studie Ztracené sklizně (plýtvání potravinami a potravinová bezpečnost) • studie Ukradená revoluce (spotřeba masa a drobní zemědělci) • studie Dvě strany jedné mince (potravinová bezpečnost v Bolívii) • brožura Proč jedna miliarda hladoví • brožura Fakta a mýty: příčiny a charakteristika hladu ve světě • leták - náramek Právo na potraviny • leták Zodpovědná spotřeba a potravinová bezpečnost • brožura Biopaliva a potravinová bezpečnost • brožura Na čem (se) smaží Indonésie • briefing paper Certifikovaný palmový olej • leták Palmový oleje – problémy a řešení • pohlednice Certifikovaný palmový olej • pohlednice Biopaliva – paliva za jídlo? • Kuchařka Svět v kuchyni – jak to, co jíme, ovlivňuje svět <p>ENERGIE PRO VŠECHNY DO ROKU 2030</p> <ul style="list-style-type: none"> • brožura Udržitelné technologie • leták Udržitelné technologie <p>DAŇOVÉ RÁJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • brožura Ekonomika v pohybu • brožura Jak spolu souvisí daně a rozvoj?
--	--

ZAPOJENÍ A PODPORA	
PRIMÁRNÍ CÍL	Nabídka různých možností jak se zapojit / podpořit kampaň či její cíle.
VYUŽITÍ	Rozdávat těm, kteří projeví zájem o aktivní zapojení (klasická otázka: co s tím můžu udělat já?).
CO SEM PATŘÍ	<ul style="list-style-type: none"> • možnost podpořit aktivity jednotlivých koordinátorů kampaně, které se realizují v regionech (příkladem je Férová snídaně ve vašem městě a

	<p>návazná vzdělávací práce s multiplikátory v regionech)</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnost zapojit se jako dobrovolník přímo v organizacích, které koordinují kampaň (všichni koordinátoři kampaně, kteří pracují s dobrovolníky)
--	--

VZDĚLÁVACÍ MATERIÁLY	
PRIMÁRNÍ CÍL	Poskytnout podrobnější informace a odkazy na další informační zdroje.
VYUŽITÍ	Rozdávat těm, kteří projeví zájem dozvědět se více a detailněji, kteří chtějí/mohou využít tyto informace dále (typicky učitelé).
CO SEM PATŘÍ	<ul style="list-style-type: none"> • brožura Social Watch • brožura Od nenaplněných plánů k novým cílům • brožura Občanská odpovědnost ve světle globální chudoby • brožura Jste na mizině? Prodejte své ostrovy! (Krise v Řecku) • brožura Krásný zelený svět. O mýtech zelené ekonomiky • brožura Bude brzy celý svět na mizině? Veřejný dluh: co to je a jak dnes funguje • vzdělávací metodické publikace pro školy Buzola a PodObal (specifické podmínky distribuce - NaZemi)

OSTATNÍ MATERIÁLY	
PRIMÁRNÍ CÍL	Přitáhnout pozornost kolemjdoucích.
VYUŽITÍ	Vyzdobení stánku, využití při přednáškách/koncertech apod.
CO SEM PATŘÍ	<ul style="list-style-type: none"> • nástěnka ČpCH • rozvojové karty A3 • DVD spoty ČpCH 2014 • DVD spoty TV Bangladesh • plakátek – téma voda • plakátek k EYD2015 • plakát akce • vizuál na téma důstojných životních a pracovních podmínek a EYD2015 • banner ČpCH, 2x0,5 m

2.4.2 *Tematické výstavy k zapůjčení*

Fotografická výstava *Zambie, Angola, Malawi, Thajsko*

organizace: EDUCON

anotace: Fotografie zachycují momenty z projektů v rozvojových zemích, jak je realizovaly různé české nevládní organizace.

18 fotografií, 42 x 30 cm, popisky, bez rámečků.

Dobrovolníkem v ČR

organizace: INEX-SDA

anotace: Putovní výstava *Dobrovolníkem v ČR* zachycuje dění a atmosféru na mezinárodních dobrovolnických projektech (tzv. workcampech), které se v průběhu léta konají po celé České republice. Výstava si klade za cíl pomocí fotografií a hesel představit neodmyslitelné součásti workcampů, přiblížit jejich atmosféru, poukázat na nevšední zážitky dobrovolníků a také zaznamenat podstatu a smysl samotných projektů. Výstava vykresluje obrázek světa workcampů a jeho přiblížením chce motivovat mladé lidi k nalezení vlastní cesty k dobrovolnictví, ať už na území ČR, či v zahraničí.

odkaz: http://inexsda.cz/cs/akce/akce2/vystava_dok

cena: zapůjčení i doprava zdarma

kontakt: Michaela Čermáková, glen@inexsda.cz

Putovní výstava fotografií *Kultur8*

organizace: INEX-SDA

anotace: *Kultur8* je putovní výstava fotografií zobrazující každodennost v sedmi zemích globálního Jihu a České republice očima dobrovolníků, kteří v těchto zemích pracovali. Výstava přibližuje realitu všedních dní života v Keni, Zambii, Etiopii, Ghaně, Mongolsku a Vietnamu. V každé zemi byla zachycena identická témata, která umožňují srovnávat místní kulturu a životní styl. Na fotografiích jsou předměty, situace a lidé, se kterými se dobrovolníci setkali v zemích svého dočasného působiště (mezi červencem a listopadem 2009). Ve stejném období byla nafocena obdobná série fotografií také v České republice, aby bylo možné přímé srovnání i s českou realitou. Cílem projektu *Kultur8* je podnítit úvahy nad životní úrovní, kulturou a způsobem života v zobrazovaných zemích a jejich souvislostmi. Na výstavě se podílí kolektiv dobrovolníků „GLENíci 2009“ - skupina sedmi českých účastníků programu GLEN 2009, tři účastníci Evropské dobrovolné služby v Ghaně a fotografka v České republice. Název výstavy *Kultur8* v sobě spojuje osm zemí v čísle osm (angl. eight) a naráží na otázku „pomoci“ (angl. aid) rozvojovému světu a zahraniční rozvojové spolupráce, jejíž cíle sleduje i program GLEN.

odkaz: http://inexsda.cz/cs/vzdelavani/kultur8/o_kultur8

cena: zapůjčení i doprava zdarma

kontakt: Michaela Čermáková, glen@inexsda.cz

Příběhy z východního Nairobi

organizace: INEX-SDA

autor: Tomáš Princ

anotace: Fotografická výstava představuje několik mladých lidí žijících v keňské metropoli Nairobi. Snímky byly pořízeny během stáže programu GLEN, kterou autor v roce 2012 absolvoval Tomáš Princ v místní neziskové organizaci Mathare Youth Sports Association (MYSA). V jejím rámci vedl filmové a fotografické dílny pro zájemce z řad mladých lidí žijících ve slumech na východě města. Měl možnost seznámit se s množstvím inspirativních lidí, kteří jsou přes svou hmotnou nouzi velmi aktivními a platnými členy společnosti a kteří mu svým nadáním, svou životní energií či způsobem svého přemýšlení o světě dali nahlédnout jiný obraz slumu a života v něm.

cena: zapůjčení i doprava zdarma

kontakt: Michaela Čermáková, glen@inexsda.cz

Kreativně proti chudobě

organizace: Informační centrum OSN v Praze

anotace: V roce 2010 pořádalo Regionální informační centrum OSN v Bruselu s podporou kanceláří OSN v evropských zemích výtvarnou soutěž s cílem upozornit na globální problém chudoby a seznámit Evropany s důležitostí splnění Rozvojových cílů tisíciletí. Z více než dvou tisíc tiskových inzerátů zaslaných do soutěže z 34 evropských zemí (21 jich přišlo z České republiky) jich 30 postoupilo do finále - a právě z nich vznikla tato výstava.

odkaz: <http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zpravy/zprava.php?id=1629>

Kapka po kapce

organizace: Informační centrum OSN v Praze

anotace: Výstava prací grafických designerů ze 17 zemí, finalistů soutěže OSN zaměřené na ochranu vody.

UN70

organizace: Informační centrum OSN v Praze

anotace: Malá výstava k velkému výročí – 70 let od založení Organizace spojených národů

tech.inf.: 5x roll up banner, celkem cca 15 kg

náhled: <https://www.facebook.com/iCentrumOSN/photos/a.10152896753050765.1073741833.124293775764/10152896753110765/>

kontakt: michal.broza@unic.org

Ekocesty

organizace: Ekocesty

anotace: Výstava Ekocesty dokumentuje život a přání lidí v Íránu, Turecku, Pákistánu, Indii, Číně a informuje o ekologické stopě, stravě, spotřebě energií a vody v různých zemích. Součástí výstavy jsou informace o cestě blahořečeného Odorika z Pordenone, který ve 14. století cestoval z Evropy do Číny. 15 bannerů 70 x 100 cm. Možno zavěsit na stěnu a nebo na natažený provaz.

odkaz: <http://www.flickr.com/photos/standa/6791940566/in/set-72157629473786681/>
Zde je možné prohlédnout si jednotlivé bannery.

Musím být trpělivá...

organizace: NaZemi

anotace: Výstava spojuje dva zdánlivě odlišné světy – letní olympijské hry 2012 v Londýně a továrnu na výrobu oděvů v kambodžském Phnom Penhu. Továrna byla dodavatelem firmy Adidas pro olympijskou kolekci 2012. Návštěvníci výstavy mají možnost díky fotografiím prožít s mladými kambodžskými dělnicemi jeden den v jejich životě a zjistit, jak sportovní zboží vzniká. Dělnice žijí často daleko od svých rodin na ubytovnách, které jsou součástí továrního komplexu. Nemají žádný volný čas, neboť jsou nuceny pracovat přesčas. Ze základní mzdy by totiž nezaplátily ani základní životní potřeby. „Neustále jsem ospalá a unavená, ale je to moje práce, takže ji musím dělat a být trpělivá,“ řekla ke své práci jedna z dělnic Sorn Reab.

tech.inf.: 13 panelů (A3), fotografie s popiskem v rámu

cena: zapůjčení výstavy zdarma, vystavovatel přispívá na dopravu výstavy

kontakt: Aneta Václavíková, vystavy@nazemi.cz

Vyrobeno za každou cenu

organizace: NaZemi

anotace: Výstava provede skutečnými příběhy čaje Lipton, banánů od Chiquity, triček z H&M, cigaret Marlboro, čokolád od Nestlé nebo počítačů Acer či Dell. Dozvíte se, co je to důstojná práce a proč si o ní mnoho dělníků a pracovníků na světě může zatím nechat jen zdát.
Výstavu lze zapůjčit celou nebo některou její část – pouze některá témata dle výběru nebo vždy pouze po jednom z dvojice panelů ke každému tématu (panely s fotografiemi či panely s textovou informační částí).

tech.inf.: počet panelů: 1 úvodní panel + 10 dvojic panelů k deseti tématům, celkem 21 panelů
rozměr: A2 (42 x 59,4 cm); materiál: latexový tisk na PES látku (130 g/m²), lišty nahoře a dole (možno zapůjčit i bez lišt); uchycení: pomocí dvou oček nasazených na horní lištu

cena: zapůjčení výstavy zdarma, vystavovatel přispívá na dopravu výstavy

kontakt: Aneta Václavíková, vystavy@nazemi.cz

Supermarket SVĚT

organizace: NaZemi

anotace: Putovní interaktivní výstava do škol pod záštitou vizuálního umělce Petra Nikla. Výstava pro střední školy a vyšší ročníky základní školy zve studenty ke zkoumání věcí a globálních souvislostí jejich výroby, vlastních otázek i postojů. Na pěti stanovištích s interaktivními předměty a panely doslova zvaží své oblečení, rozeberou mobil v nadživotní velikosti, zaplatí za čokoládu pěstiteli kakaovníku a sledují, kde se peníze po cestě k němu ztrácejí. Mohou se inspirovat dobrými zprávami o úspěšných snahách lidí, kteří se pokusili zlepšit něco z problematických okolností mezinárodního obchodování a nakupování.

tech.inf.: 5 interaktivních objektů, 2 úvodní bannery, mapa světa (nutnost instalace v uzamykatelné místnosti velikosti běžné třídy)

cena: zapůjčení výstavy zdarma (vratná záloha 1000 Kč), vystavovatel hradí dopravu výstavy

kontakt: Monika Zápolská, supermarketsvet@nazemi.cz, +420 775 737 176

Pod slupkou tma

organizace: NaZemi

anotace: Výstava fotografií ze Střední Ameriky - Guatemaly, Hondurasu a Kostariky, které v roce 2011 pořídily Barbora Mrázková a Lenka Matoušková. Popisuje příběh dvou oblíbených druhů tropického ovoce - banánů a ananasů. Jen málokterý český spotřebitel ví, co se skutečně skrývá "pod slupkou" - znečištěné životní prostředí, komunity bez přístupu k nezávadné vodě, porušování lidských práv, mzdy, za které se nedá žít důstojný život nebo dokonce vraždy odborářů. Výstava ale ukazuje i pozitivní příklady - například příběh fairtradového farmáře Luise. U fotografie je vždy krátký text vysvětlující její obsah nebo popisující některý z aspektů banánové či ananasové produkce.

tech.inf.: 9 panelů A2 na výšku, 7 panelů A2 na šířku. 1 úvodní panel, ostatní vždy fotky a krátký text. Tisk na plátno (latexový tisk na PES látku), plátno upevněno mezi dvěma dřevěnými lištami. Upevňuje se nejlépe provlečením silonu dřevěnou lištou a zachycením jedním nebo dvěma hřebíčky.

cena: zapůjčení výstavy zdarma, dopravu k zájemci hradí NaZemi, dopravu zpět vystavovatel

kontakt: Aneta Václavíková, vystavy@nazemi.cz

Výstava o fair trade

organizace: NaZemi

anotace: Tato výstava přibližuje základní problémy spojené s mezinárodním obchodem a představuje fair trade jako jedno z řešení nepříznivé situace pěstitelů a řemeslníků v zemích globálního Jihu.

tech.inf.: 11 edukativních panelů (A2) – ilustrace a textové popisy systému fair trade. Tisk na plátno (latexový tisk na PES látku), plátno upevněno mezi dvěma plastovými lištami.

cena: zapůjčení výstavy zdarma, dopravu k zájemci hradí NaZemi, dopravu zpět vystavovatel

kontakt: Aneta Václavíková, vystavy@nazemi.cz

Výstava Férová Uganda 2012

organizace: NaZemi

anotace: Výstava kreseb malíře a ilustrátora Dalibora Krcha, které vznikly během cesty po Ugandě v roce 2012. Malíř a ilustrátor Dalibor Krch se vydal do Ugandy s projektem NaZemi, který měl za cíl získat informace o tamních fairtradových družstvech, pěstitelích a životě lidí.

tech.inf.: 10 zasklených rámců s kresbami s paspartou (A2) a 2 zarámované kresby (A4).

cena: zapůjčení výstavy zdarma, dopravu k zájemci hradí NaZemi, dopravu zpět vystavovatel

kontakt: Aneta Václavíková, vystavy@nazemi.cz

Na čem (se) smaží Indonésie

organizace: Glopolis

anotace: Polovina všech balených výrobků, které koupíte v supermarketu, obsahuje palmový olej. Víte, odkud pochází? Výstava fotografií ukazuje dopad pěstování palmy olejné na indonéské životní prostředí a život místních obyvatel, především kmene Suku Anak Dalam.

Co skrývá něžná krása květin

organizace: Ekumenická akademie

anotace: Výstava informuje o sociálních a ekologických problémech spojených s pěstováním řezaných květin pro bohaté trhy v rovníkových zemích. Ukazuje fair trade jako udržitelnou alternativu.

tech.inf.: 6x dřevěný stojan, výstava vyžaduje větší prostor.

více info: ekumakad.cz/cz/temata/nabidka-pro-institute-zapujceni-putovni-vystavy-co-skrывa-nezna-krasa-kvetin

kontakt: info@ekumakad.cz

S fair trade můžeš změnit svět

organizace: Ekumenická akademie

anotace: Výstava je určena pro žáky vyšších ročníků základních a středních škol a pokrývá tato témata: Fair trade obecně, Čokoláda a fair trade, Porušování lidských práv v oděvním průmyslu, Problematika pěstování řezaných květin

tech.inf.: 4x roll-up

kontakt: info@ekumakad.cz

Za férovou čokoládu

organizace: Ekumenická akademie

anotace: Základní fakta o kakau a čokoládovém průmyslu (pěstování kaka, vykořisťování pěstitelů, nucená dětská práce atd.)

tech.inf.: 5 bannerů

kontakt: info@ekumakad.cz

Moje volba

organizace: Ekumenická akademie

anotace: Jsou rozhodnutí, před která by nikdo z nás neměl být postaven. Koupit dětem něco k jídlu, nebo šetřit na drahé školné? Ozvat se, když mě někdo v práci šikanuje a ubližuje mi, nebo si raději udržet zaměstnání? Mnohdy neexistuje žádná správná odpověď, žádné řešení, protože obě možnosti přináší negativní důsledky.

Před takovými rozhodnutími ale dnes stojí mnoho lidí, a to nejen v zemích globálního Jihu. Nemají oporu ve státě a pro velké firmy jsou jen kolečky v systému na vytváření zisku. Omezit jejich práva - na důstojnou mzdu, na normální pracovní hodiny, na bezpečí - je často ten nejsnazší způsob, jak snížit náklady.

Výstava Moje volba vás provede skutečnými příběhy věcí, které snídáme, oblékáme nebo kterými si děláme radost, a zároveň vám ukáže pravou tvář jejich výroby - tedy odpověď na otázku, proč ti, kdo pěstují kávu, sklízí cukrovou třtinu nebo šijí džíny, stojí tak často před onou Sophiinou volbou.

tech.inf.: 12 panelů 50 x 50 cm

kontakt: info@ekumakad.cz

2.4.3 Interaktivní dílny pro školy

Vhodné pro žáky 2. stupně ZŠ a studenty SŠ. Využívají zážitku a spolupráce žáků ve třídě, pomáhají naplnit průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní

výchova a Environmentální výchova. Vedou je dva vyškolení lektori přímo ve vaší škole. Doporučený počet žáků/studentů: 15–30. Časová dotace od 90 minut.

NaZemi

odkaz: <http://www.nazemi.cz/vzdelavaci-programy-pro-studenty>

- **Světová hra na obchod - projektové dopoledne**
Hrajeme spravedlivou hru? Kdo rozdává karty a kdo určuje pravidla? Má obchod moc snížit chudobu? Elektronika, mléko, kukuřice, oblečení, zlato, čokoláda, Haiti, Česká republika, Jamaika, USA... Abstraktní téma mezinárodního obchodu získává v dílně konkrétní tvary a barvu. Studenti porozumí základním pravidlům fungování světového trhu. Jeho „realitu“ zažijí v simulační hře. Jací hráči z obchodu těží a kteří na něm trápí? Svoji herní zkušenost srovnávají studenti s reálnými příklady z různých zemí světa, na jejichž základě ověřují nastolené teze ekonomických teorií.
- **Jinými dveřmi**
Jak chutná kumys? Jak bydlí lidé v Indonésii? A jaké poklady skrývá český panelák? Na tyto a podobné otázky najdeme odpověď v dílně, která otevírá dveře obydlí v různých koutech světa a hledá to, co je spojuje. Žáci se nejprve zamyslí nad tím, co pro ně znamená „doma“ a v čem je pro ně domov důležitý. Poté se prostřednictvím textů seznámí se skutečnými domy a jejich obyvateli a v kreativní části dílny mají možnost je výtvarně ztvárnit. Práce s fotografiemi otevírá otázku stereotypů a jejich nebezpečí. Dílna Jinými dveřmi poukazuje nejen na rozmanitost obydlí, ale otevírá i nové perspektivy a pohledy na svět.
- **Očima hraček**
S čím jste si kdy hráli? Kde se berou hračky? Jak je vůbec možné, že si umíme hrát? Nová dílna z cyklu „Jinýma očima“ nabízí žákům jiné pohledy na hračky jako takové. V aktivitách poznávají sami sebe i své spolužáky. Překročí také hranice domova a podívají se, jak si hrají některé děti v cizích zemích. Co je všechno pojí? Schopnost hrát si je všude na světě stejná.
- **Hořká chuť čokolády, kakao a dětská práce**
Jak vlastně vypadá kakaovník? A proč ti, kdo ho pěstují, nikdy neochutnají čokoládu? Příběhy dětí, jejichž pojátkem je kakao a čokoláda, ukazují problematiku nerovnosti ve světě. Studenti srovnávají vlastní zkušenost s prací se situací dětí v různých částech světa. Analyzují přínosy a rizika dětské práce pro dítě i společnost a hledají, jakým způsobem mohou sami zmírňovat dopady nucené dětské práce. Seznámí se s konceptem fair trade.
- **Skvrny na banánech. Jak se žije s pesticidy tropickým zemědělcům**
Kolik znáte banánových značek? A kolik druhů banánů? Jak se žije postřikovačům banánů? A jak v banánové republice? Různorodost banánů je cestou k poznání rozmanitosti způsobů života v různých koutech světa. Studenti zkoumají, co pesticidy znamenají pro banánovníky a jejich pěstitele a také komu co přináší obchod s banány. Navrhnou, jaký by měl být sociálně, ekonomicky a environmentálně chutný banán, a porozumějí alternativám banánů fair trade a bio.
- **Šaty dělají člověka... a kdo dělá šaty?**
Kdo na oblečení vydělává? Kdo doplácí na jeho cenu? Na cestě od semínka k hotovým džínům poznávají studenti kdo, kde a za jakých podmínek vyrábí

naše oblečení. Na vlastní kůži studenti zjistí, jak se pracuje šičkám v textilních továrnách v Bangladéši. Diskutují o svých postojích k současnému textilnímu průmyslu a zaběhlým normám spotřeby a hledají možnosti zodpovědného oblékání.

- **Komu chutná prales. Příčiny a dopady kácení deštných pralesů**

Kdo a jak může omezit kácení pralesů? Můžeme i my?

Studenti pracují se svými představami o deštném pralese a seznamují se s jeho rozšířením na Zemi. Hledají propojenost naší spotřeby s ubýváním deštných pralesů a s životy jejich obyvatel. Porozumějí konceptu šetrného lesního hospodaření (FSC) a spravedlivého obchodu (fair trade).

- **Silný kafe. Káva a (ne)spravedlivý obchod**

Je obchod spravedlivý? Nebo je to spíš pořádně "silný kafe"?

Na příkladu kávy je v průběhu programu studentům objasněno fungování konvenčního obchodu spolu s alternativou, kterou nabízí fair trade neboli spravedlivý obchod.

- **Coca-Colonizace. O nadnárodních společnostech (nejen) v rozvojových zemích**

Pomocí příběhu všedního dne, který je vyjádřen logy běžných výrobků, si studenti uvědomí sílu a vliv obchodních značek a současně získají představu o velikosti společností stojících v jejich pozadí. Na příkladu Coca-Coly se pak společně zamyslí nad tím, kdo všechno je s konečným produktem spojen a kdo a za jakých podmínek se podílí na jeho výrobě.

- **Kdo je za vodou? Voda jako podmínka rozvoje**

Kdo je za vodou a kdo ne? Je voda jen nedostatkové zboží, nebo lidské právo?

Studenti se zamýšlejí nad vlastní spotřebou vody. Čeho by se byli schopni vzdát, kdyby měli vody k dispozici málo? Ve skupinách se seznámí s konkrétními případy problémů s vodou ve světě a hledají, jaký k nim máme vztah. Společně třída uvažuje, kdy je vodní krize způsobena fyzickým nedostatkem vody a kdy její nespravedlivou distribucí, jak se dají problémy s vodou řešit a zda k jejich řešení můžeme přispívat i my.

- **Jak být out a zůstat in**

Proč chodit ven? Jaké vybavení potřebujeme? Jaký je život lidí, kteří naše outdoorové oblečení vyrábí?

Žáci diskutují o rozmanitosti motivů a potřeb lidí, kteří „chodí ven“. Seznámí se s dívkou Míň, se kterou se společně zabývají původem outdoorového vybavení. Na závěr žáci posuzují pozitivní a negativní důsledky či různé přístupy k nakupování vybavení. Program vznikl na základě výzkumu o původu a podmínkách výroby outdoorového oblečení prodávaného v Česku a dalších evropských státech.

- **Kuře a rýže. O původu potravin v globálním kontextu**

Chov kuřat a pěstování rýže slouží jako příklad, díky kterému se studenti seznámí s hlavními rysy moderního průmyslového zemědělství a jeho lokálními i globálními souvislostmi. Zároveň se také seznámí s iniciativami, které se snaží ke konvenčnímu zemědělství nabízet alternativy a budou si klást otázky o původu a souvislostech produkce potravin, které běžně konzumují

Partners Czech

- **Workshop 1 – Rozvojové cíle tisíciletí a život v africkém Čadu**

Hostem workshopu je pan Samane Djakoualno, rodák z africké republiky Čad, který žije již přes 20 let v České republice a hovoří česky. Prostřednictvím jeho povídání doplněného o řadu

fotografií se studenti dozvídají o životě v jedné z nejhudších zemí světa. Besedu s panem Djakoualnem doplňuje prezentace o Rozvojových cílech tisíciletí, programu OSN na snížení celosvětové chudoby. Studenti jsou seznámeni s jednotlivými cíli a nejnovějšími daty, které se k jejich plnění vztahují, a dále se způsoby a možnostmi rozvojové pomoci.

- **Workshop 2 – Ekologická stopa a odpovědná spotřeba**

Workshop zaměřený na rozvojový cíl číslo 7 (Zajistit udržitelný stav životního prostředí) představuje studentům koncept ekologické stopy – kolik prostoru každý z nás potřebuje vzhledem ke svému životnímu stylu a jaká je celosvětová situace od nejbohatších po nejhudší země. Studenti si interaktivní formou vypočítají vlastní ekostopu, která reflektuje jejich osobní spotřebu, a v rámci následné besedy se dozví, jak přejít na udržitelnější životní styl a zabránit drancování naší planety.

2.4.4 *Filmy k promítání*

- **ZIONE**, příběh 17leté dívky z Malawi, 33 min., produkce Tereza Mirovičová, boNGO
- **Cesty rozvojové spolupráce** – Mongolsko, 27 min., produkce Eva Vernerová, Univerzita Palackého v Olomouci
- **Digitální ruční práce** (Digital Handcraft) – Čínská světová továrna na počítače, Německo, 2008, 28 min., EAP
dostupné i on-line: <http://vimeo.com/7603195>
- **Doba měděná**, 52 min., režie Ivo Bystřičan, kopie na DVD jsou k dispozici v Educonu
Jedinečný český dokumentární film nás zavede do Zambie, země s významnými zásobami mědi. Kdysi si měď stát těžil a prodával sám. Pak její cena klesla a doly byly nuceně privatizovány západním nadnárodním společnostem. Zatímco dříve se z výnosů financovaly školy, zdravotnictví a infrastruktura, dnes jdou všechny peníze pryč ze země a to včetně velkorých dotací Evropské investiční banky. Český dokumentarista Ivo Bystřičan a kameraman Jiří Málek se přijíždí podívat, která situace jak vystřížená z každodenního zpravodajství v západním světě, reálně vypadá. Jsme zvyklí dívat se na tzv. třetí svět očima zapálených aktivních bojovníků proti chudobě a všech možných humanitárních organizací. Doba měděná proti tomu střízlivě ukazuje, že zajímat bychom se měli spíše o to, jak tato „nezištná“ pomoc vypadá v praxi.
- **Millennium Development Goals** – vítězný český film v soutěži EU projektu Youth Ambassadors for MDGs, 30 min.
- **Do vlastních rukou**, 59 min., režie Tereza Reichová
dostupné i online: <http://docalliancefilms.com/film/7192-do-vlastnich-rukou>
Film z bolivijské vesničky Sapecho, kde se nachází družstvo El Ceibo produkující kakao. Tři příběhy z Bolívie, které se nás přesto dotýkají. O tom, že v jednotě je síla, o tom, že když tato jednota chybí, něco není v pořádku, a tom, co to vlastně znamená být fěr. Také o kakau, tygrech co nejsou tygry a o druhé straně mince.
- **Hlad** (Hunger), Marcus Vetter, Karin Steinberger, Německo, 2009, 90 min.
Na promítání tohoto filmu je možné navázat diskusi za účasti mluvčího z rozvojové země, přednáškou na téma Právo na potraviny nebo workshopem složeným především z interaktivních simulačních her.

Geneticky modifikované plodiny, technologický pokrok, globální oteplování a poptávka po surovinách. Svět počátku 21. století se dramaticky mění, a to tak, aby vyhovoval především potřebám bohatých. S touto změnou se v chudých zemích nadále zhoršuje už tak bídná životní úroveň. Zatímco v USA je největším problémem společnosti obezita, o pár tisíc kilometrů dál na jih, na Haiti, jsou lidé tak chudí, že musí prodávat vlastní děti do otroctví a k obědu jedí koláče z bláta. Ještě dále, v Brazílii, pokračují nenasyté dřevařské společnosti za přihlížení zkorumpovaných politiků v kácení amazonských pralesů a přispívají tak ke klimatické změně. V jejím důsledku dochází k častějším smrtícím obdobím sucha v subsaharské Africe. Masajům v Keni tak bez dešťové vody zbývá jenom žízeň a hladovění. V Indii zase tisíce farmářů uvěřily krásným snům o geneticky modifikované rýži a vrhly se do propagovaného experimentu. Jenže když nezaprší, farmáři nesklidí ani to, co měli dříve. Kdo nemůže splácet dluhy, volí raději sebevraždu. Film Hlad přináší detailní a šokující pohled na osudy komunit a konkrétních lidí, kteří se na třech kontinentech ocitli v pasti současných mezinárodních poměrů

- **Green**

dostupné i online: <http://www.greenthefilm.com>

Její jméno je ZELENÁ (Green), je sama ve světě, který k ní nepatří. Je to samička orangutana, oběť odlesňování a využívání zdrojů. Tento film je emocionální pouť posledních dnů Green. Je to vizuální jízda představující zničující dopady těžby dřeva a odlesnění pro plantáže palem olejních, dusivý opar vytvořený požáry deštného pralesa a tragický konec biodiverzity. Sledujeme vliv konzumerismu a čelíme naší osobní odpovědností ztrátě deštného pralesa - pokladu světa.

- **Alma**

dostupné i online: <http://www.almathefilm.com>

Film zprostředkovává pohled do Amazonie a zaměřuje se na průmysl, který ji devastuje. Jedná se o poetickou cestu za krásou a utrpením, reflexi o hodnotě života. Alma odhaluje, co se skrývá za výrobky z masa, kůže, mléka a exotického dřeva. Film nás nabádá, abychom přehodnotili své spotřební návyky, abychom otevřeli oči a svá srdce a dali prostor soucitu.

- **Zelená poušť**, 59 min., režie Michal Gálik

dostupné i online: <http://www.greendesertmovie.com>

Dokument podává reálné svědectví o problémech způsobených pěstováním palmy olejné v Indonésii. Divák dostane možnost proniknout do této problematiky prostřednictvím skutečných příběhů a rozhovorů s místními lidmi a odborníky. Není to jen příběh o palmovém oleji, je to příběh o globální zodpovědnosti a o tom, co se děje na druhé straně planety.

- **Sandgrains**, 60 min., režie Jordie Montevecchi, Gabriel Manrique

Jako chlapec odešel z kapverdské rybářské vesnice za lepším životem do Švédska. O mnoho let později se vrací, jeho rodná vesnice je změněna k nepoznání a pláž, kde hrával fotbal, zcela zmizela.

- **Enjoy Your Meal**, 89 min., režie Walter Grotenhuis

Pouze 10 promítání za účelem vzdělávání

Po celý rok nám jídlo prochází talířem a zároveň mění svět. Jídlo tradičně představovalo pokušení pro naše smysly a zároveň společenskou událost, zdegenerovalo však v současnosti na pouhou otázku svědomí? Za jakých podmínek se vyrábí?

- **Seeds of Freedom**, 30 min., režie Gaia Foundation a African Biodiversity Network
dostupné online: <http://www.festivalalimenterre.cz/cz/filmy/semena-svobody-film-online/>
Dokument Semena svobody ukazuje příběh semen od jejich kolébky v srdci tradičních biologicky rozmanitých zemědělských systémů na různých místech světa, až k jejich proměně ve významnou komoditu využívanou k monopolizaci globálního potravinového systému. Film upozorňuje na to, do jaké míry se průmyslové zemědělství a především geneticky modifikovaná (GM) osiva podepsaly na degradaci obrovské původní biodiverzity, již se farmářům a komunitám na celém světě podařilo od úsvitu zemědělství vybudovat. Snímek Semena svobody se snaží vyvrátit tvrzení do úsměvu opakované lobby za geneticky modifikovaná osiva, a totiž, že pouze průmyslově pojaté zemědělství dokáže nasytit svět. Prostřednictvím sledování cesty osiv se ukazuje, jak se korporace zmocnily osiv a s nimi získaly obrovské zisky i kontrolu nad světovým potravinovým systémem.
- **Killing Fields**, 11 min., režie REDES
Neviditelný řetězec destrukce sahá od evropských farem až do jihoamerických deštných pralesů, kde obrovské plantáže sóji, určené jako krmivo pro evropská kuřata, krávy a prasata, vytlačují původní živočišné druhy a zhoršují důsledky změny klimatu. Aby měla sója více místa, jsou ze své půdy vysídlovány tisíce lidí.
- **Dirt**, 86 min., režie Bill Benenson a Gene Rosow
Půda je kůží Země, poskytuje nám vše potřebné pro život. I když si to neuvědomujeme, obklopuje nás prakticky všude. Považujeme ji za samozřejmost. V přetechizovaném světě západní civilizace jsme přestali půdu vnímat jako zdroj našeho života a obživy, stala se pro nás pouhou hmotou na botách nebo špínou, které se musíme zbavit.
- **Land Rush**, 58 min., režie Hugo Berkeley a Osvalde Lewat
dostupné online: <http://www.festivalalimenterre.cz/cz/filmy/hon-na-pudu-film-online/>
Dokument Hon na půdu se zabývá tím, jak nasytit svět. Jeho tvůrci, Hugo Berkeley a Osvalde Lewat, se zaměřují na snahu bohatých čínských a saúdskoarabských konglomerátů skupovat tradičně obdělávanou půdu v Mali a proměňovat ji v obrovské průmyslové farmy, což vede k tomu, že drobní zemědělci – tedy přibližně 75 % Malijců – přicházejí o svůj tradiční způsob obživy a života. Developery odrazuje hrozba vojenského převratu, je však stále nejasné, zda obyvatelé této země dokážou prostřednictvím svých tradičních zemědělských metod zajistit dostatek potravy pro celou populaci.
- **Terres a taire**, 42 min., režie Association Aman y Alla a CCFD Terre Solidaire
Do francouzské Bretaně se každoročně dovezou 2 miliony tun brazilské, argentinské a paraguayské sóji jako krmivo pro prasata, drůbež a dobytek. Sedm mladých Bretonců, pocházejících většinou z venkovských zemědělských rodin, se začalo o tuto závislost, její příčiny a důsledky zajímat, a to jak doma, tak i na druhém konci světa. V průběhu jednoho měsíce se setkávali s jednotlivými aktéry i s těmi, kteří zůstávají stranou a nekontrolovatelným rozvojem tohoto systému založeným na sóji trpí. Snímek dává slovo paraguayským pěstitelům sóji, zajímá se o souvislosti existence této monokultury a rozebírá socioekonomické, zdravotní i environmentální dopady celého odvětví. V Bretani se pak dokument věnuje proteinové závislosti našeho zemědělského modelu a ukazuje několik možných alternativ.
- **Farming on Crisis**, 20 min., režie Haris Donias
Jaká budoucnost nás čeká, když pouhým 7 evropských zemědělců je méně než 35 let? Kdo nám zajistí potravu? Pavlos Georgiadis hovoří s mladými lidmi z měst i venkova a snaží se

nalézt odpověď na otázku: „Je možné řecké hospodářství nastartovat impulzem z venkova?“ Z jeho videoblogu se stal okamžitý hit, což je konečně jedna pozitivní zpráva z Řecka. Snaží se překlenout propast mez velkým a malým, městem a venkovem, globálním a lokálním a ukázat, že mladí Řekové začínají brát věci do vlastních rukou. Videoblog je součástí mezinárodní platformy FoodPoliticsEU a získal v roce 2012 ocenění za nejlepší krátký dokument na hollywoodském festivalu Arc Light.

- **Sója: Ve jménu pokroku**, 40 min., režie Greenpeace

Dostupné online: <http://www.festivalalimenterre.cz/cz/filmy/soja-ve-jmenu-pokroku-film-online/>

Spolu s tím, jak se za účelem vzniku nových monokulturních plantáží mýjí obrovské plochy porostů, požívá pěstování sóji nebyvalým tempem amazonský deštný prales. Sója ve jménu pokroku je film produkováný organizací Greenpeace, který dokládá devastující vliv rozvoje trhu se sójou na nejrozsáhlejší zbývající světový deštný prales. Nejde však pouze o obrovské důsledky, které má tento proces na rostliny a živočichy tvořící samotný deštný prales, ale také o jeho dopad na tamní komunity. V tomto 15-ti minutovém snímku uvidíte, jak sojové plantáže přinesly bohatství a prosperitu hrstce a zároveň přivedly mnoho jiných do chudoby. Dokumentuje se v něm rovněž vznik ilegálního přístavu v srdci Amazonie, který nadnárodní zemědělský gigant Cargil, vybudoval za účelem dopravy obrovského množství zde vypěstované sóji k odběratelům. Sója odsud putuje přímo do Evropy, kde se jí vykrmují kuřata, která pak konzumujeme v McDonaldu či kupujeme v supermarketech.

- **Spálená země**, 21 min., režie D. Liccardello a S. Ciani

Dostupné online: <http://www.festivalalimenterre.cz/cz/filmy/spalena-zeme-film-online/>

V Africe bylo v nedávné době zabráno více jak 24 milionů hektarů půdy (tzv. land-grabbing). Kvůli projektům zaměřeným na produkci biopaliv, potravin pro vývoz nebo čistě ze spekulativních důvodů byly již vyhnány ze svých domovů desítky tisíc farmářů. I v malé Republice Kongo, kde je polovina obyvatel podvyživená, půda zabraná velkými investory odpovídá zhruba 500 tisícům hektarů. Na omezený přístup k přírodním zdrojům, stejně jako na omezování lidských práv, si stěžují nejen drobní farmáři z Konga, ale i z celé Afriky. Přitom přístup k půdě a prosperující drobné zemědělství jsou totiž klíčem k odstranění hladu ve světě.

- **Waste**, 7 min.

dostupné pouze na youtube: <http://www.youtube.com/watch?v=IqfD3p8Fn-g>

Video o plýtvání potravinami, opatřené českými titulky.

- **OSN: Přehled roku 2013**, 13 min.

dostupné pouze na youtube: <http://www.youtube.com/watch?v=X-znik2EQHw>

Dokument o činnosti OSN ve světě v roce 2013, opatřené českými titulky.

- **Muffin Man**, 2013, Belgie, 37 min

Jak plýtvání potravinami a muffiny změni život jednoho muže. Steven De Geynst to v životě nemá lehké, aby přežil, začne vybírat jídlo z kontejneru místního supermarketu Carrefour. Brzy se z vybírání kontejneru stane zvyk, který mu změni život. Film prostřednictvím příběhu muže, jenž svou činnost nakonec musí obhajovat před zákonem, studuje stále populárnější fenomén „dumpster diving“. Jak filmaři De Geynsta na jeho cestě doprovázejí, setkávají se s různými organizacemi na pomoc chudým i mezinárodními odborníky na plýtvání potravinami.

Snímek nutí k zamyšlení a diváka nejspíš přiměje změnit pohled na obchod, kam chodí pro potraviny.

- **Pálí nás palmový olej**, 2013, Francie, 52 min
O nenápadných zabijácích tropických lesů. V hlavní roli brambůrky a čokoládové pomazánky. Tento dokument odhaluje tajemství jedné z nejběžnějších potravinářských surovin naší doby: palmový olej. Snímek nás zavede z jídelny jedné francouzské rodiny přes továrnu na výrobu sušenek až na plantáže v Indonésii, která je největším světovým producentem palmového oleje. Jeho výroba tam zaměstnává téměř 20 milionů lidí, ovšem za cenu obrovských škod na přírodě a místních komunitách. Můžeme palmový olej v potravinách něčím nahradit? A je potravinářský průmysl ochotný začít s tím něco dělat?
- **PlanEAT**, 2011, Velká Británie, 87 min
Nic neovlivňuje naše zdraví a okolní svět tak, jako to, co jíme. Vizuálně působivý snímek z dílny Shelley Lee Davisové a Ora Shlomiho vypráví příběhy vědců, zemědělců a kuchařů, kteří řeší jeden z největších ekologických problémů dnešní doby: lásku západní kultury k masu a mléčným výrobkům. Na neobyčejné kulinářské pouti, při níž se vám budou sbíhat sliny, objevíme nemalý zdravotní i ekologický přínos ze změny v našem jídelníčku.
- **Plodná města**, 2013, USA, 60 min
Road trip, který nám ukáže alternativní způsoby pěstování plodin - ve velkoměstě. Dva mladí Američané se vydávají na netradiční cestu kolem Spojených států za městskými zahradnickými projekty. Ve filmu o putování od pobřeží k pobřeží nás cestovatelé seznámí se všemi podobami městského zahradničení v USA, od zahrádek na newyorských střeších přes opuštěné parcely v Detroitu až po farmářské trhy v New Orleans. Snímek vypovídá o tom, jak velkou měrou mohou městské zahrádky přispět k fyzickému i duševnímu ozdravení komunity.
- **Seeds of Time**, 2013, USA, 77 min
O nutnosti chránit genetickou rozmanitost plodin a o jedné z nejlépe chráněných bank světa – semenné bance na Špicberkách. Neúroda způsobuje nepokoje a hlad, stupňující se změny klimatu dopadají na zemědělce na celém světě. Zároveň zemědělci přicházejí o tisíce let staré odrůdy plodin, které jsou schopné těmto vlivům vzdorovat. Chystá se pořádná bouře a zemědělec-průkopník Cary Fowler závodí s časem, aby zachránil budoucnost našich potravin. Díky filmu můžeme sledovat jeho zapálené putování z Říma do Ruska a nakonec až za polární kruh, kde zakládá jednu z nejzabezpečnějších bank na světě – semennou banku na Špicberkách.
- **Země na prodej**, 2014, Řecko, 64 min
Vliv evropské politiky biopaliv sahá až na africký kontinent... Dokumentární snímek „Země na prodej“ vznikl v jedné z nejkrásnějších afrických zemí – v Mozambiku. Spolu s europoslancem Kritonem Arsenisem se v něm vydáváme za zemědělce, kteří hájí svá práva proti společnostem, jež je připravují o domov a obživu. Zároveň sledujeme, jak politici EU v oblasti biopaliv ohrožují potravinovou bezpečnost a vedou k dalšímu a dalšímu zabírání africké půdy. Ve filmu zaznívají hlasy řady mezinárodních neziskových organizací, místních hnutí pro ochranu práv, europoslanců i samotných zemědělců, a to v okouzlujících kulisách ráje na zemi, který zároveň fascinuje i udivuje.

2.4.5 Lektori pro veřejné diskuse

V případě, že byste chtěli při svých akcích uspořádat veřejnou diskusi, jsou vám k dispozici následující lektori.

V případě požadavku na lektory je možné je kontaktovat přímo, ale pak jim musíte výslovně sdělit, že jde o akci kampaně Česko proti chudobě či Dnů proti chudobě!

EDUCON hradí z projektu lektorům cestovné veřejnou dopravou, příp. ubytování.

Požadavek můžete sdělit i přímo nám, na koordinátorku D.Trkalovou, a my to domluvíme.

JMÉNO / ORGANIZACE	TÉMATATA	KONTAKT
Dagmar Trkalová Educon	<ul style="list-style-type: none"> Rozvojové cíle tisíciletí, kampaň Česko proti chudobě a Evropský rok rozvoje 	dagmar.trkalova@educon.cz 602 308 070
Tomáš Tožička Educon	<ul style="list-style-type: none"> Rozvojové cíle tisíciletí Energie pro nejchudší s příklady projektů Kampaň Česko proti chudobě Udržitelné rozvojové cíle (SDGS) Globální rozměry extrémní chudoby 	tomas.tozicka@educon.cz 603 866 054
Milan Smrž Eurosolar	<ul style="list-style-type: none"> Energie pro nejchudší s příklady projektů Obnovitelné zdroje pro rozvojové země 	milan.smrz@eurosolar.cz 222 314 564
Aurele Destree (angličtina, francouzština) Glopolis	<ul style="list-style-type: none"> Právo na potraviny Zemědělská politika 	destree@glopolis.org 272 661 132
Ondřej Kopečný Glopolis	<ul style="list-style-type: none"> Finanční krize a rozvojové země Financování rozvoje Rozvojové cíle tisíciletí 	kopecny@glopolis.org 272 661 132
Christine Maritzová Glopolis	<ul style="list-style-type: none"> Palmový olej Plytvání potravinami Spotřeba masa a dovoz sóji Zodpovědná spotřeba 	maritz@glopolis.org
Michal Gálik student přírodovědecké fakulty UK v Praze, autor filmu Zelená poušť	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování palmy olejné na Borneu a dopady na biodiverzitu i místní komunity Tvorba dokumentárních filmů 	zelenapoust@gmail.com
Stanislav Komínek NaZemi	<ul style="list-style-type: none"> Základy fair trade Využívání sociálních kritérií ve vypisovaných veřejných zakázkách Fair trade v praxi - Fairtradová družstva v Peru, Guatemale a Mexiku Kampaň Fairtradová města, školy, 	stanislav.kominek@nazemi.cz 774 737 176

	círky a náboženské společnosti	
Barbora Mrázková NaZemi / Ekumenická akademie Praha	<ul style="list-style-type: none"> • Základy fair trade • Fair trade v praxi - Fairtradová družstva v Indii a ve Střední Americe • Co se skrývá pod slupkou: ananasy / banány 	bara.mrazkova@nazemi.cz 777 560 609
Anna Lazorová / Petr Mareš NaZemi	<ul style="list-style-type: none"> • Odpovědnost firem v rámci jejich dodavatelských řetězců • Pracovní podmínky v oděvních továrnách v jihovýchodní Asii (Čína, Vietnam) 	anna.lazorova@nazemi.cz / petr.mares@nazemi.cz 776 110 787 / 774 457 377
Jiří Silný Ekumenická akademie Praha	<ul style="list-style-type: none"> • Fair Trade • Fairtradové kakao • Fairtradové květiny • Dluhová krize • Rozvojová témata obecně • Latinská Amerika 	jsilny@volny.cz 737 574 412
Anna Kotková Gender Studies	<ul style="list-style-type: none"> • Gender a rozvoj 	anna.kotkova@genderstudies.cz 774 910 944
Michal Broža Informační centrum OSN v Praze	<ul style="list-style-type: none"> • OSN • MDGs • Klima a další globální výzvy 	michal.broza@osn.cz 724 020 611
Stanislav Miler Ekocesty	<ul style="list-style-type: none"> • WSYA 2011 - prezentace nejlepších světových multimediálních projektů, které napomáhají k uskutečnění MDGs - 90 min prezentace http://www.youthaward.org/ 	stanislavmiler@gmail.com 603 551 408
Samane Djakoualno + Dagmar Holanová Partners Czech	<ul style="list-style-type: none"> • Jak se žije v Čadu a Co jsou Rozvojové cíle tisíciletí? 	dagmar.holanova@partnersczech.cz 737 274 158, 233 326 541
Michal Švec + Dagmar Holanová Partners Czech	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologická stopa a odpovědná spotřeba 	michal.svec@partnersczech.cz 732 220 400, 233 326 541

3. MANUÁL DNŮ PROTI CHUDOBE

3.1 Příprava

3.1.1 Informace – nezbytné vybavení regionálního koordinátora

Úspěch kampaně se do velké míry odvíjí od **kvality informací a argumentů**, které veřejnosti předložíme. Proto je dobré, aby se každý koordinátor a dobrovolník před veřejnými akcemi seznámil se základními informacemi, čísly z rozvojové oblasti. Základní přehled o tématu je užitečný nejen v průběhu akcí Dnů pro veřejnost, ale i při jednání s úřady či vyjednávání mediální podpory, kdy je nutné přesvědčit, že si tohle téma zaslouží podporu a pozornost.

Užitečné informace naleznete v brožuře *Od nenaplněných plánů k novým cílům* (lze najít i na internetu) nebo na webových stránkách organizací zapojených do kampaně, informace zajímavé pro veřejnost naleznete kupříkladu na: www.rozvojovka.cz, www.nazemi.cz, www.fairtrade.cz, www.glopolis.org, www.ekumakad.cz, www.udrzitelnost.cz, www.fors.cz, www.inexsda.cz, www.adra.cz a další.

Rovněž je dobré znát trochu **historii české kampaně**, kdo ji organizuje a podporuje. Tento druh informací najdete na www.ceskoprotichudobe.cz/?id=18-kdo-jsme.

Užitečné je znát rovněž **mezinárodní kontext**. Kampaň Global Call to Action against Poverty (GCAP), jíž je česká kampaň součástí, probíhá po celém světě a má za sebou několik významných úspěchů, které stojí za připomenutí i v českém prostředí. Rovněž se jedná o další zdroj informací a užitečných argumentů. Maximum informací tohoto druhu naleznete na www.whiteband.org.

KDE HLEDAT INFORMACE	
OBLAST	ZDROJ
Rozvojová spolupráce	brožura „Od nenaplněných plánů k novým cílům“ (i na www.ceskoprotichudobe.cz , sekce „témata“)
	www.rozvojovka.cz www.fairtrade.cz www.fors.cz
O kampani	www.ceskoprotichudobe.cz www.whiteband.org
Globální změny klimatu	www.zmenaklimatu.cz www.velkavyzva.cz publikace: <i>Odpovědnost bez hranic</i> http://www.glopolis.org/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=19&Itemid=37).

3.1.2 Medializace – aby se o nás vědělo

Důležitou úlohu pro viditelnost a úspěšnost kampaně hrají média. Velká, celostátní (Česká televize, Český rozhlas, MF Dnes atd.) se bude snažit pokrýt EDUCON. Neméně důležitá, obzvláště u veřejných akcí, jsou však místní média. Pokud tedy máte dobré kontakty na některé **novináře at' už v tištěných, rozhlasových či televizních médiích**, neváhejte je kontaktovat s otázkou, zda by bylo možné umístit **krátký článek** o kampani, v případě televize **spot** (a přidat krátký rozhovor, to už by záleželo na Vás), nebo **inzerát/pozvánku** o připravovaných akcích.

Pokud nechcete sepsovat vlastní článek, koordinační tým Vám může nějaký **PR článek** o kampani poskytnout. K dispozici bude i **vizuál** (reklamní inzerát), který lze ke článku/pozvánce na akci připojit.

Kromě klasických médií existují i další možnosti. Televizní spot je možné nabídnout i **kinům** (pokud používají DVD projektory), aby jej promítaly před akcemi.

Webové servery jsou taktéž důležitým místem k propagaci kampaně. K dispozici jsou **bannery** (i ve flashové verzi). Při vyjednávání o případném umístění banneru na webovou stránku vždy berte v potaz její obsah a posuďte, zda je vhodné, aby se odkaz na kampaň v daném kontextu objevil. Pokud si nejste jisti, konzultujte s Pavlem Trkalem (pavel.trkal@educon.cz).

VYUŽITÍ	MATERIÁL ČPCH
Tištěná média	PR článek
	Vizuál
	Vzor pro inzerci akcí/pozvánka
Televize	Televizní spot
Kina	Televizní spot
Web	Banner
	Logo

Vzhledem k omezeným financím i povaze kampaně (nevýdělečná, pořádaná neziskovými organizacemi) nelze za inzerci platit komerční (a často ani zvýhodněné) ceny. Lze však nabídnout, že dané médium, které nám poskytlo prostor, uvedeme na oficiálních webových stránkách kampaně.

Vyjednávání s médii bývá běh na dlouho trať. Čím dříve s nimi budete v kontaktu a čím dříve s Vámi budou počítat, tím lépe.

3.1.3 Týmová práce – na co je třeba myslet

Komunikace s úřady: podle našich zkušeností je nutné každou aktivitu, která se odehrává na veřejném prostranství a je při ní zabrán určitý prostor, ohlásit na obecním/místním úřadu a získat **povolení k záboru** (většinou na odboru dopravy nebo životního prostředí). Některé úřady nebývají příliš vstřícné a komunikace může zabrat delší dobu. Proto je dobré začít i pár měsíců před termínem akce. Při jednání je dobré zdůrazňovat, že se jedná o neziskovou, osvětovou kampaň (některé úřady v takovém případě odpouští úřední poplatky).

Technické zázemí: vždy je výhodou, když se na organizaci Dnů podílí širší tým lidí, kteří si mezi sebou rozdělí práci (např. komunikace s médii, úřady, příprava a zajištění akce, finance atd.) a připraví stručný bodový plán od přípravy až po evaluaci a rozpočet.

3.2 Průběh Dnů proti chudobě

3.2.1 Komunikační strategie

Podíváte-li se na **cíle kampaně** uvedené v první části, zjistíte, že jsou **různě odstupňované**. Chceme upozornit na **problém chudoby v rozvojových zemích**, nabídnout základní **informace o rozvojové spolupráci** a seznámit veřejnost s **možnostmi jak se zapojit** a těm nejaktivnějším či nejzvědavějším nabízíme i poměrně podrobné informace o konkrétních problémech v rozvojových zemích.

Tyto různé fáze je dobré mít na paměti i při komunikaci s konkrétními lidmi při akcích Dnů. Nechceme za každou cenu vnucovat informace těm, kteří o ně nestojí. Naopak, chceme najít ty, které téma chudoby a rozvojových zemí zajímá, kteří by se o něm chtěli dozvědět víc a kteří třeba hledají možnosti a způsoby, jak se mohou sami zapojit.

Každé z fází odpovídají různé nástroje/materiály, které budete mít k dispozici, či taktika.

3.2.2 Scénář Dnů proti chudobě

Vzhledem k tomu, že české Dny mohou probíhat v různých termínech v době od 1.září přes 7.říjen (Světový den za důstojnou práci), 17.říjen (Mezinárodní den za odstranění chudoby) až do 10.prosince (Mezinárodní den lidských práv), na různých místech a v různých podmínkách, nepřicházíme s podrobným scénářem, ale spíše s návrhy, jak učinit Dny zajímavé a tím i úspěšné. Abychom však zdůraznili, že se jedná o jednu společnou akci, upozornili na provázanost nejen mezi místy v ČR, ale i jinde ve světě (návaznost na akce GCAPu), je důležité, aby Dny obsahovaly **společné prvky**. V konkrétním provedení však spoléháme především na Vaši kreativitu, vlastní nápady a představitost.

3.2.3 Společný jmenovatel – message – activity?

Symbol bílé pásky: kromě loga Česko proti chudobě (k dispozici je banner s logem o rozměru 2 x 0,5 m, pokud ho nemáte, dejte včas vědět!) je hlavním symbolem české i mezinárodní kampaně bílá páska. Je znakem solidarity s chudými lidmi v rozvojových zemích, zájmu o jejich problémy i výzvou k aktivnímu přístupu v boji s chudobou (jak na úrovni jednotlivců, tak organizací či vlád). Zkuste proto použít **motiv bílé pásky** při Dnech (např. omotat informační stánek, vyrobit jednu velkou pásku v „nadživotní velikosti“,...). Zvýšíte tím zájem kolemjdoucích, kteří si kampaň lépe zařadí a v budoucnu ji snadněji identifikují.

Koordinace s mezinárodní kampaní: kampaň Česko proti chudobě bude koordinovat své akce s akcemi GCAP.

3.2.4 Možné podoby Dnů proti chudobě

Pro inspiraci uvádíme výčet prvků a oživení, které lze použít při pořádání Dnů proti chudobě a které lze samozřejmě kombinovat či inovovat.

- informační stánek na veřejnosti (ulice, obchodní centrum, kulturní akce apod.)

- pouliční divadlo
- živé sochy
- freezing
- projekce klipů, fotek z rozvojových zemí na místě stánku
- živá či reprodukováná hudba (pozor na hlučnost, mohlo by vyvolat negativní emoce lidí bydlících v okolí)
- účast známé osobnosti (vymyslet, jak ji zapojit do programu Dne)
- uspořádání koncertu
- výstava fotek či dalších materiálů v galeriích, knihovnách, kulturních domech atd.
- projekce filmů v kinu, klubu, čajovně, případně ve spojení s besedou
- přednáška spojená s diskusí - pro veřejnost, ve školách, atd.

Příklady jednotlivých typů akcí včetně fotodokumentace a zkušeností z realizace:

<http://www.ceskoprotichudobe.cz/index.php?id=113>

3.3 Komunikace a dokumentace

Obousměrná komunikace mezi hlavním koordinátorem a regionálními koordinátory je pro úspěch akcí klíčová. Je důležité, abyste poskytli hlavnímu koordinátorovi **včas informace o tom, v kterých dnech (popřípadě i hodinách) a na jakém místě** proběhnou akce Dnů proti chudobě ve vašem městě, pokud možno i **stručný přehled** o tom, co chystáte. Tyto informace budou k dispozici na webových stránkách kampaně, které, obzvláště v průběhu Dnů, navštěvuje velké množství lidí (včetně novinářů).

Velmi důležitým prvkem je dokumentace průběhu akcí Dnů. **Fotografujte/natáčejte** jejich průběh. Po skončení zpracujte **stručnou zprávu** o jejich průběhu (obdržíte dotazník) a pošlete co nejdříve hlavnímu koordinátorovi. Informace o počtu oslovených lidí pomohou zvýšit zájem o obsah i požadavky kampaně ze strany médií, potažmo i politiků. Vaše zkušenosti, postřehy, doporučení a dojmy nám pomohou zhodnotit akce Dnů co do úspěšnosti a efektivnosti zvolených prostředků.

3.4 Doporučení a zkušenosti z minulých ročníků

Pár rad a doporučení od koordinátorů z předchozích let:

- Vybrat dobré, frekventované místo. Dobře odhadnout čas, kdy se vyplatí akci pořádat (např. sobotní dopoledne bývá většinou mrtvé).
- V případě, že akce probíhá pod širým nebem, být připraven na rozmary počasí (vítr, déšť, atd.), vždy dobře ukotvit stánek (+ dobré je mít sebou těžítka, aby materiály neodnesl vítr).
- Každé oživení stánku (hudba, projekce fotografií, pouliční představení, aktivita pro kolemjdoucí apod.) výrazně zvyšuje zájem kolemjdoucích. Zároveň zvyšuje nároky na organizaci (např. zajištění elektriny apod.).

- Nemusí jít o pouliční akci – můžete uspořádat přednášku, projekci filmu, diskusi apod., se kterými Vám můžeme pomoci (např. dodat filmy, zajistit přednášejícího).
- Dostatečné množství dobrovolníků, kteří se mohou na stánku vystřídat. Pokud budete mít problém je získat, obraťte se včas na nás a my můžeme zkusit mailingem oslovit sympatizanty z konkrétního regionu/města (v tomto případě nás kontaktujte na pavel.trkal@educon.cz).
- Nezapomenout akci zdokumentovat.

3.5 Základní kontakty

Hlavní koordinátorka: Dagmar Trkalová, dagmar.trkalova@educon.cz

IT/Web: Pavel Trkal, pavel.trkal@educon.cz

4. KALENDÁŘ AKCÍ

Akce pořádané kampaní a partnerskými organizacemi jsou průběžně umíst'ovány na webu www.ceskoprotichudobe.cz na hlavní stránce v části Kalendář akcí (budoucí), resp. se pak přesouvají do archivu v sekci webu Kalendář.

Podrobný rozpis všech akcí Dnů proti chudobě po celé ČR umíst'ujme také na web ČpCH. Zpravidla se první informace objeví v srpnu, v průběhu Dnů pak rozpis dále doplňujeme dle informací od vás.

Veškeré informace o akcích zasílejte na email dagmar.trkalova@educon.cz. Důležité je uvést datum a čas konání, adresu, stručný program, případně v příloze pozvánku nebo odkaz na více informací na vašem webu.